

Avrupa Parlamentosu'ndan Akkuyu mesajı: Vazgeçin! (*)

Türkiye raportörü ve Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu üyesi Parlamenter Kati Piri tarafından kaleme alınan ve 2014 yılında Türkiye'deki gelişmelerin değerlendirildiği rapor 11 Mayıs tarihinde AP Dış İlişkiler Komisyonu'nda kabul edildi, 10 Haziran'da AP Genel Kurulu'nda onaylandı. Aslında raporun oylamasının Mayıs 2015'te gerçekleştirilmesi planlanıyordu ancak önce Dış İlişkiler Komisyonu, ardından Genel Kurul'da çok sayıda değişiklik önerisi getirilince sonucun açıklanması Haziran ayına sarktı.

Yapılan değişiklikler sonucu ilk hâlden epey farklı bir boyuta taşınan rapor, son yılların en sert ifadelerinin yer aldığı AP raporu oldu. Çok önemli değerlendirmelerin ve tavsiyelerin yer aldığı raporda temel hak ve özgürlüklerle medyaya yönelik baskılar başta olmak üzere son dönemde Türkiye gündemindeki tartışmalı konuların hemen hepsi önemli yer buldu. Çevre ve enerji konularında ise raporda üç önemli vurgu vardı.

Bunlardan bir tanesi, UNESCO Dünya Kültür Mirası kriterlerinin 10'undan dokuzuna sahip dünyadaki tek yer olan Hasankeyf ve Dicle Vadisi'nin korunmasının önündeki en büyük engel olan Ilısu Baraj Projesi'yle ilgili. Ilısu Barajı inşaatının devam etmesinin esefle karşılandığı ifadesine verilen raporda, "Ilısu Barajı'nda hidroelektrik santrali çalışmalarının devam

ettirilmesi yönündeki kararın başta Kürt toplumu ve kültürü olmak üzere olumsuz sosyal, çevresel ve siyasi etkileri olacaktır" ifadeleri yer aldı.

Geçen yıl Soma ve Ermenek'teki maden kazalarında kaybedilen hayatların büyük üzüntüye sebep olduğu kaydedilen raporda, bu konuya geniş yer verilerek, şöyle dendi: "Türkiye'nin madenlerde güvenlik ve sağlık hakkında ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) Sözleşmesi'ni imzalaması olumlu bir gelişme; Sözleşme hızlı bir şekilde uygulamaya konmalıdır. Türk makamları ölümcül kazalarla ilgili süreçleri daha saydam bir tutumla ele almalıdır. Sendikal özgürlükler, sosyal diyalog ve sosyal ortakların katılımı çoğulcu toplumun gelişmesi ve Sosyal Politikada ilerleme sağlanması için gereklidir. Örgütlenme hakkı, toplu sözleşme, kamu ve özel sektör çalışanlarının grev hakkı AB müktesebatı ve uluslararası standartlarla uyumlaştırılmalıdır."

Çevre ve enerji alanına ilişkin en önemli vurgu Akkuyu nükleer santraline ilişkin oldu. Açık ve net ifadeyle raporda, "Türk hükümeti Akkuyu nükleer santrali inşa planını durdurmalıdır. Santralin yapılması öngörülen bölgenin deprem bölgesi olması nedeniyle buraya nükleer santral inşa edilmesi hem Türkiye hem Akdeniz bölgesi için tehdit içermektedir. Türkiye, sınırötesi bölgelerde çevreye olumsuz etkisi olması muhtemel önemli projelerle ilgili, diğer ülkeleri bilgilendirmeyi hazırlık aşamasında

öngören Espoo Sözleşmesi'ne katılmalıdır. Türk Hükümeti, Yunanistan ve Kıbrıs gibi Türkiye'ye komşu bölgedeki ülkeleri Akkuyu santrali ile ilgili gelişmelere dâhil etmelidir. En azından bu ülkelere süreçle ilgili danışmalıdır" ifadeleri dikkat çekti.

Bunun yanı sıra Rusya ile Türkiye arasındaki yakın enerji işbirliğinden duyulan endişeye yer verildi, "Türkiye AB'nin enerji güvenliği ile ilgili stratejik önem taşımaktadır ve yenilenebilir enerji alanında geniş bir potansiyele sahiptir. Türkiye ve Rusya arasında enerji alanındaki yakın işbirliği endişe sebebidir. AB Türkiye ile enerji alanında müzakereleri hızlandırmalıdır" dendi.

Akkuyu ile ilgili tespitlere dönecek olursak, aslında sivil toplum ayağında Akdeniz'de nükleere karşı bir işbirliği yaratılmış durumda. AP Yeşiller Grubu, Yunanistan, Türkiye ile hem Güney hem de Kuzey Kıbrıs'ın dâhil olduğu Nükleersiz Akdeniz Ağı, İstanbul'dan sonra ikinci toplantısını geçen ay Kıbrıs'ta ara bölgede gerçekleştirdi. Nükleersiz Akdeniz için bir deklarasyon açıklandı. Hem yurttaş mücadelesi hem de uluslararası sivil toplum işbirliği bundan sonraki süreçte Türkiye'yi nükleer tercihinde giderek daha fazla zorlayacak. Hükümet etmeye talip olanların dikkatine...

(*) Haber : Gazeteci Pelin Cengiz